

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, VASARIS — FEBRUARY 23, 1982

Nr. 46

AUSRA Nr. 23 (63)

DAR VIENAS PAVOJUS

(Tėsinys)

Didelį vaidmenį tautos likimui turi moterys. Vaikų skaičių šeimoje daugiausia nulemia moters nusistatymas. Ant jos pečių daugiausia gula vaikų auginimo našta. Tad ar daug mes turime dabar moterų, kurios rimtai žiūri į motinystę? Ar netinka ir mūsų laikams anie poeto P. Ovidijaus (43 m. prieš Kr. — 18 m. po Kr.) žodžiai?

Lietuvos galybės ir klestėjimo laikais jos vadų — didžiųjų kunigaikščių (Gedimino, Algirdo, Kestučio) šeimos buvo gausios. Mūsų didieji kunigaikščiai nebuvo „ponai“, prabanga ir lėbavimas jiems buvo svetimi. Jiems balnas buvo vietoj minkštos pagalvės ir kargas nuolatos kabėjo prie šono. Užtat jie sukūrė galingą valstybę.

Vėliau, kai Lietuva buvo priešų pavergta, lietuvė moteris atliko savo šventą pareigą — apsaugojo namų židinį. Priešas sunaikino valstybę, bet nepajėgė sugriauti šeimos. Sunkiose sąlygose lietuvė motina auginė vaikus. Šeimos buvo gausios, iki 10 ir daugiau vaikų. Daug jų be laiko gulė kapuose, išsiblaškę po plačius Rusijos plotus, išvaizdėję ir kitas šalis, bet vis dėlto tauta augo, kultūriškai. Pagal išgales tėvai leido vaikams mokytis, atsirado švietimo įstaigos, kilusios iš varginio kaimo, kuri sugebėjo tautai vadovauti ir vesti ją išsilavinimo keliu. Tai lietuvė motina kritiku tautai metu išaugino naujus jos vadus, jos didvyrius, — ir jie išėjo iš gausių šeimų.

Ir mūsų laikų motinos turi ir jas lygiuoti.

Tautos išlikimo klausimas yra visų pirma moralės reikalas, kurį neatkiriama nuo religijos ir kurios saugotoja bei palaikytoja mūsų yra Katalikų Bažnyčia ir kitos krikščioniškos religijos. Katalikų Bažnyčia turi savo žinioje dvi galingas priemones tautos moralei palaikyti ir kovoti su vaikų vengimu — tai klausykla

ir sakykla. Kas eina prie klausyklos, tas turi išpareigoti gyventi taip, kaip Dievas prisakė ir nepikt naudžiant žmogui duota galia „dauginantis ir pripildyti žeme“. Šiame dalyke Katalikų Bažnyčia nepripažįsta jokio kompromiso, jokių nuolaidų. Tuo pačiu Bažnyčia įpareigoja vedusius pratęsti žmonių giminę. Ir klausykloje, ir sakykloje kunigas, mokydamas ir įpareigodamas laikytis Dekalogo (Dešimties Dievo įsakymų), atlieka didelį tautos moralinės sveikatos stiprinimo darbą. O moralinė žmogaus sveikata yra pagrindas ir fizinei jo sveikatai.

Tautų laimė priklauso nuo to, kaip jos laikosi Dekalogo. Auga ir klesti tautos, kurioms Dekalogo nuostatai yra šventas dalykas. Nyksta tautos, kurios Dekalogo nuostatus paneigia. Dekalogo yra įrašyti tautų gyvavimo ir laimės dėsniai. Tai ypač turi įsisąmoninti ir lietuvių tautai!

A. Launika

Kol tauta trokšta ir tikisi laisvės, kol dėl jos kovoja — ji galutinai dar nepaversta. Laisvės viltis, lyg estafetė gali būti perduodama iš kartos į kartą, kol pagaliau vieną dieną ji tikrai virst realybe.

Kai mongolai apsupo Corezmą, šturmuodami miestą pirma savęs jie varėsi ir nelaisvę paimtus šio krašto gyventojus, kad jų priedangoje galėtų užkopti ant sienų.

Okupantas šiandien, verždamasis į lietuvių sielą, pirma savęs varosi visą būrį belaisvių, samdinių ir pardsidavėlių, kurie leidyklose, redakcijose, mokyklose ir institutuose jaunimo sąmonėje valo kelią priešė ideologijai.

Apspjaudžius savo tautos praeitį, nelieka nieko kito, kaip laizyti pavergėjo batūs.

(Pabaiga)

ŠAUKIA Į KOVĄ PRIEŠ BURŽUAZIJA

Komunisto (1981, Nr. 11) skiltyse pasirodė LSSR KGB pirminio pavaduotojo H. Vaigausko straipsnis „Ugdyti ištikimumą, kelti politinį budrumą — aktualus dabarties uždavinys“. Straipsnio autorius, prisidengęs „tarybinio žurnalisto“ etikete, 1960 — 61-ais metais veikė New Yorke, mėgino megzti ryšius su išvyrais; vėliau jis buvo išstremtas iš Anglijos su keliasdešimčia kitų KGB-istų. Dabar Vaigauskas perspėja Komunisto skaitytojus apie Vakarų „ardomąją veiklą“ ir rašo, kad „priešo žvalgyboms ir specialiosioms tarnyboms kai kada pavyksta įpauzinti į savo tinklus atskirus mūsų piliečius“. Saugumietišku stiliumi jis aprašo Gajauską ir Petkų, kaip „politinius avantiūristus, kriminalinius nusikaltėlius recidyvistus“, kuriuos „priešiški radijo balsai“ vaizduoja „sąžinės kalnais“. Vaigauskas mini kaip turistą Vilniuje ne kartą apsilankiusį JAV pietietį Jasionį, kuris esą „stengdavosi ideologiškai paveikti savo tolimą giminių, žinančių valstybinių paslapčių“, kol Jasioniui

buvo uždrausta lankytis Sovietų Sąjungoje.

Ypatingą dėmesį savo straipsnyje Vaigauskas skiria „reakcinėms lietuvių emigrantų organizacijoms“, kurios mėgina „apgauti JAV ir kitų jais priglaidusių šalių viešąją nuomonę“ ir „dangstosi išvaduotojų toga“. Tos organizacijos „bando vadintis lietuvių tautos atstovais užsienyje, siuntinėja šmeižikiškus dokumentus valstybinėms ir visuomeninėms organizacijoms, taip pat atskiriems Vakarų šalių politikams veikėjams“. Vaigauską neramina tai, kad išsiviejo organizacijos siekia perkelti ideologinės kovos areną betarpiškai į Tarybų Lietuvos teritoriją..., naudojasi įvairių radijo stočių paslaugomis, ... tarptautiniu pašto ryšiu, turistiniais, kultūriniais ir moksliniais mainais. Šiais kanalais į mūsų respubliką siunčiami specialiai parengti priešiški leidiniai, taip pat emisarai“.

— Gvatemaloje nežinomi piktadarai nušovė apeliacinio teismo teisėją.

Pirmą kartą po karinės padėties įvedimo gruodžio 13 d., posėdžių susirinko Lenkijos jungtinės darbininkų partijos centro komitetas. Buvęs pirmasis partijos sekretorius Stanisław Kania sveikina su politbiuro nariu Stefanu Olszowskim.

ANILIONIS PUOLA PANEVĖŽIO KUNIGUS

Sausio 11 d. Religinių Reikalų Tarybos igaliotinis Petras Anilionis per Vilniaus radiją atmetė ir pasmerkė Panevėžio vyskupijos kunigų laišką ir Telsių vyskupijos tikinčiųjų pareiškimą, kuriuose buvo protestuojama prieš KGB kišimąsi į Kauno Kunigų Seminarijos reikalus. Šie dokumentai buvo išpasduinti LKB Kronikos 49-me numeryje (1978. IX. 183, bet Anilionis minėjo tik „klerikalinį Vatikano radiją“. Igaliojantis tvirtino, kad Seminarijos vidinės taisyklės sudarytos nepriklausomai nuo valstybės įstaigų, kurios esą nesikiša į seminarijos vidaus reikalus. Tačiau pabrėžė Anilionis, valstybės organai turi teisę reikalauti, kad seminarijoje nerastų prieglaudos „priešiški elementai“, t. y. „religiniai ekstremistai“ ar sovietinių įstatymų „laužytojai“. Jis paminėjo kleriką Volskį, kuris buvęs įsivėlęs į „antivisuomeninę veiklą“ ir klerikų tarpe skleidęs „antisovietinius gaudus“. Todėl Religinių Reikalų Tarybos įstaiga „pasūliusi“, kad jis būtų pašalintas iš seminarijos. O 1981 m. rugpjūčio 28 d. patsai Volskis prisipažinęs, kad studijuodamas Kauno kunigų seminarijoje jis buvo padaręs „politinių klaidų“ ir pažadėjęs ateityje elgtis, kaip dera „klerikui ir piliečiui“. Anilionis apkaltino protestų autorius ir inspiratorius „šmeižtais“, „tikinčiųjų kurstymu prieš sovietinius įstatymus“ ir tu įstatymų laužymu. Anot jo, prie Vatikano radijo mikrofonu sėdi „aršūs antikomunistai“ ir „socialinės sistemos priešai“.

Anilionio pareiškimas svarbus keliais atžvilgiais. Jis patvirtina Lietuvos pagrindžio spaudos ir

patriotinių bei religinių organizacijų teiginius, kad Sovietų pareigūnai kišasi į Bažnyčios ir ypač seminarijos reikalus. Anilionis, kaip ir Sovietų spaudos organai, vis dar nedrįsta minėti pirminio protestų šaltinio, LKB Kronikos ir kitų pagrindžio leidinių, bet jau negali jų skelbiamos informaciją ignoruoti, kaip anksčiau. Igaliojantis tonas ir nesiskaitymas su faktais akivaizdžiai rodo, kad politinė sistema Lietuvoje nėra esminiai pasikeitusi nuo Stalino laikų.

(Elta)

Budžetą teks keisti

Washingtonas. — Respublikonų partijos vadai Kongrese antradienį aplankė prezidentą Reaganą ir painformavo jį, kad tokio budžeto, koks buvo vyriausybės pasiūlytas, Kongresas nepatvirtins. Prezidentas išgirdo, kad amerikiečiai nepatvirtina numatomam deficitui. Tai patyrė Kongreso atstovai per 10 dienų pertrauką. Senato budžeto komiteto pirmininkas sen. Pete Domenici, pats respublikonas, pasakė prezidentui, kad jis jau pradėjo planuoti budžeto reformas ir pakeitimus. Dabartinėje formoje Kongresas budžeto nepatvirtins, pasakė sen. Domenici.

Afganistane žuvo sovietų generolas

Maskva. — Sovietų kariuomenės laikraštis straipsnyje apie padėtį Afganistane rašo, kad gyvenimas ten sovietų kariams labai, labai sunkus. Nors kova prieš „banditus“ yra laimama, ji nelengva, išliejama daug kraujo. Laikraštis paskelbė, kad lėktuvu nelaimėje žuvo gen. Skidčenko. Vakarų diplomatinių sluoksnių žiniomis, sovietų generolas sausio mėn. 19 d. skrido su kitais kariais helikopteriu iš Gardezo į Khosto miestą. Helikopterį apšaudė ir numušė afganai laisvės kovotojai. Visi keleiviai žuvo.

— Netoli Salvadoro krantų plaukioja JAV karo laivas su elektroniniais aparatais, kurie sugauna Salvadoro sukilėlių grupių radijo ryšius, po kelbė gynybos departamentas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lenkijos žinių agentūra ir kariuomenės laikraštis išvystė puolimus prieš „Solidarumo“ pirmininką Lechą Walesą, kuris buvęs priedanga prieš socializmą nukreiptiems veiksams.

— Lenkijos rafinerijoje prie Plocko kilo gaisras, nuostoliai nedideli.

— Kanada paskelbė, kad Lenkija nebegaus naujų kreditų. Atidėjimai pasitarimai su lenkų valdžia dėl skolų pratęsimo, Lenkijos ir Sovietų Sąjungos keleivinių lėktuvų skridimai į Kanadą bus suvaržyti.

— Libano sostinėje Beirute viena po kitos sprogo dvi bombos, žuvo 12, sužeista 70 žmonių, sunaikinta daug automobilių. Sprogimus sukėlė grupė kovoją už laisvą, be užsieniečių, Libaną.

— Kuwaitas nutarė nebeuoti lėšų Sirijos kariuomenės Libane išlaikymui.

— Trylikos sovietų žydų mokslininkų pasirašė laišką Izraelio prezidentui. Jie skundžiasi, kad, paprašę vizų išvažiuoti į Izraelį, jie nebeteke ne tik darbų, bet jiems buvo atimti moksliniai laipsniai. Jų darbai plagijuojami rusų mokslininkų.

— Slapta arių katalikų armijos grupė nuskandino netoli Airijos krantų britų krevinį laivą. Irgula buvo susodinta į gelbėjimosi valtis ir išjūsta.

— Pramoginio orkestro vadovas Lawrence Welk šią savaitę baigė savo televizijos programų rekordavimą.

— Britanijos „The Times“ laikraščio savininkas atleido iš darbo 210 tarnautojų ir spauštuvės darbininkų. Galimas daiktas, kad unijos paskelbs streiką.

Pasmerkė Iraną

Londonas. — Amnesty International organizacija kreipėsi į Irano vyriausybę, ragindama, kad Irano imamas Khomeini viešai pasmerktų kankinimus Irano kalėjimuose. Pernai ajatola pasmerkė tą organizaciją ir atmetė jos pageidavimą apsilankyti Irane.

V. Vokietijoje per daug užsieniečių

Bona. — Kada Vakarų Vokietijoje sustojo ekonomijos augimas, atsirado daugiau bedarbių, visuomenėje atsirado neapykanta užsieniečiams darbininkams — „gastarbeiteriams“. Pasitaikė smurto veiksmai, net sprogdinimų. Miestuose ant tvorų ir sienų dažnai galima pamatyti užrašų prieš užsieniečius, kaip „lauk, turkai!“ Spaudoje ta tema pagausėjo straipsnių, kilo debatai parlamente, ginčai partiniuose susirinkimuose.

Neseniai daug kalbų Vakarų Vokietijoje sukėlė akademikų manifestas, kurį pasirašė 15 vokiečių filosofijos, teisų ir medicinos daktarų. Jie išreiškė savo susirūpinimą įtaka, kurią daro vokiečių kalbai, kultūrai ir tautiniam charakteriui tie milijonai užsieniečių ir jų šeimų, gyvenančių Vokietijoje. Tautai gresia „nuvokietinimas“. Manifeste sakoma, kad Vokietijai būtų naudinga, jei tie užsieniečiai grįžtų į savo tėvynes.

„Vokiečių parlamente socialdemokratas Rudolf Dressler pareiškė savo pasipiktinimą dėl šio mokytojų vokiečių pareiškimo, kuris primena nesena Vokietijos praeitį.“

Vakarų Vokietijai pavyko panaikinti nacių Vokietijoje gyvenusių netoleranciją, rasizmo nuotaikas, neteisėngumą. Tačiau paskutiniu metu, pasunkėjus ekonominiams sąlygoms, netolerancija ėmė kelti galvą. Apie atskiras tautines užsieniečių grupes pradėjo plisti šturkštūs anekdotai. Viešosios opinijos tyrimai pernai gruodžio mėn. nustatė, kad 79 proc. vokiečių mano, kad Vokietijoje yra per daug užsieniečių.

Taip mano visų partijų, visų socialinių grupių nariai. Kai kuriuose pramonės rajonuose, kur pradėjo trukti darbų, nusistatymas prieš užsieniečius labai didelis. Tautinės grupės: turkai, jugoslavai, italai, graikai kaltinami kvailumu, apsilėidimu, tingėjimu, šalpos įstaigų apgaudinėjimu, nesąžiningumu.

Šiaurinio Reino — Westfalijos provincijoje viena politinė dešiniųjų grupė pareikalavo referendumo ir pasiūlė steigti užsieniečių vaikams atskiras atskirose klasėse nuo užsieniečių, nes pastarieji numušė aukštą mokyklų lygį, verčia vokiečių vaikus gaišti ir laukti, kol užsieniečiai juos pasivys.

Šių klausimų specialistai nurodo, kad toks tvirtinimas neturi pagrindo. Dažnai užsieniečiai vaikų pralenkia vokiečius. Parlamento studija parodžiusi, kad užsienio darbininkų vaikai, kurie mokosi vokiečių mokyklose devynerius metus, gauna diplomus taip pat, kaip ir ju vokiečiai draugai. Kai kur, ypač jugoslavai atėiviai, geriau mokosi ir vokiečių darbininkų vaikus pralenkia siekdami aukštesnio mokslo.

Kai kurie užsieniečių darbininkų gynėjai nurodo tai, kad

„tiesos rūšys“, kur vyksta kankinimai. Jei kalnys nuo to miršta, jis pakariamasi kieme, kad žmonės manytų, jog jis buvo nuteistas mirti.

1964 metais, kai į Vakarų Vokietiją atvyko 1,000,000-nis užsieniečių darbininkas, jis geležinkelio stotyje buvo sutiktas su gėlimais, apdovanotas motociklu. Nurodoma, kad Ruro krašto anglių kasyklose ir dabar galima gauti darbą, nes vokiečiai nenori ten dirbti. Apie 25 nuoš. angliakasių yra turkai. Kiti sunkūs, menkai apmokami, purvini ar pavojingi darbai yra dirbami užsieniečių „svečių“.

Opozicijos partijos politikai naudoja vokiečių nepasitenkinimą užsienio darbininkais politiniams tikslams. Krikščionių demokratų kalbėtojas vidaus reikalais Alfred Dregger nurodė, kad jei nebus suvaržytas turkų įvažiavimas, jų milijonai užpuls Vokietiją, kai 1986 metais Turkija taps Europos Rinkos dalinė narė. Užsieniečiai apsunkena vokiečių socialines programas, nemokama gydyma, mokyklas, bedarbių pašalpas. Vis darosi sunkiau gauti butus.

Vyriausybė, kovodama su krite ir su bedarbių nuosimnio augimu, aiškina, jog Prancūzijoje, Belgijoje ar Šveicarijoje irgi gyvena daug užsieniečių ir niekas ten jų neužgaulioja. Vyriausybė tačiau apsunkena užsienio darbininkams atsivežti šeimų narius. Laukiama ir daugiau suvaržymų, jei ekonominė padėtis nepagerės.

Prezidentas apie paramą kaimynams

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas vakar pasakė kalbą Amerikos Valstybių Organizacijos ambasadoriams. Jis atidengė vyriausybės ekonominės paramos Karibų jūros regiono valstybėms planus. Programa numato ne tik JAV kreditus ir paskolas Centro Amerikos ir Karibų jūros valstybėms, bet ir sumažins ar visai panaikina muitus tų valstybių prekėms. Numatomas įvairios lengvatos ir privilegijos toms biznio bendrovėms, kurios investuos lėšas ir pramonės ar žemės ūkio įmones tose šalyse.

Kongreso vadai, kurie buvo supažindinti su prezidento planais, teigia, kad Karibų regiono planą galima lyginti su Maršalo planu pokarinei Europai atstatyti. JAV ekonominė parama kaimyninėms šalims bus padidinta 70 nuoš. ir sieks daugiau bilijono dol.

Kartu prezidentas pabrėžė, kaip svarbi Amerikai yra Karibų jūra ir įsėjo Kubą, Nikaragvą nebandyti kenkti Amerikos interesams, nes Amerikos vyriausybė darys viską, kad neatsirastų „daugiau Kubų“.

Valstybės sekretorius Haigas paaiškino Kongreso vadams, kad apie 40 nuoš. Amerikoje sunaudojamos naftos ateina per Karibų jūros kelius. Prie ekonominės paramos žadėjo prisidėti ir kitos šios hemisferos valstybės: Kanada, Meksika ir Venecuela.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Serapijonas, Valburga, Margiris, Rasa.
Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogirtas, Jorūnė.
Saulė teka 6:34, leidžiasi 5:35.
ORAS
Saulėta, temperatūra dieną 30 l., naktį 20 l.

LIETUVOS VYKDYTOJŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

APIE „MARGUTĮ“ IR VANAGAITĮ

Š. m. vasario 7-tą „Lietuvos Atsiminimų“ bankete, Čikagoje, dr. Leonas Kriaučiūnas, įteikdamas atžymėjimą „Margučio“ radijo valandėlei, valdybos pirmininkui p. Valdui Adamkui, šitaip kalbėjo:

„Lietuvos vyčiai, daugumoje čia gimę ir auge, Lietuvos nematę, bet Lietuvą pamilę iš tolo: iš tėvų pasakojimų iš knygų. Kiek sąlygos leidžia, stengiasi išlaikyti lietuviškus papročius, lietuvišką kultūrą ir visomis galimomis priemonėmis kovoja dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Kiekvienais metais Vasario 16-toji paminima gražiu „Lietuvos Atsiminimų“ banketu. Jau yra virtusi gražia tradicija, kad šio paminėjimo proga, kasmet specialiu atžymėjimu pageriamas asmuo ar organizacija už jų pasiūlytą, už jų kultūrinį, visuomeninį ar politinį darbą, dirbant Lietuvai ir lietuviams.

Inz. Valdas Adamkus

Pradėjo su 15 min. programa. Dar tais pačiais metais susiformavo pastovi, kasdieninė vienos valandos programa. Antano Vanagaicio vadovaujamas „Margutis“ rengdavoguzėms, vaidinimams ir koncertams. Jis išvedė Chicago lietuvių į vidurmiestį, į Operos Rūmus ir kitas miesto sales. 1934 m. rugpjūtį 19 d. Čikagoje, pasaulinėje parodoje, Chicago simfoninio orkestro buvo atliktas lietuvių muzikų koncertas. 1936 m. Vasario 16 d. buvo perduota pirmoji radijo programa į Lietuvą. Antanas Vanagaicis turėjo įvairių planų, didelio masto sumanyimų. Visų, deja, nepavyko įgyvendinti. Mirė 1949 m. kovo 10 d.

Jo įkurtas „Margutis“ ir šiandien kalba į mus gyvu žodžiu ir šimtet švenčia savo veiklos 50 metų sukaktį. Per 50 metų „Margutis“ kasdien mus informavo ir informuoja apie lietuviško gyvenimo aktualijas, apie mūsų visuomeninį, kultūrinį ir politinį gyvenimą ir perduoda žinias iš plataus pasaulio. „Margutis“ rėmė ir remia visus diduosius Amerikos lietuvių užsimojimus. Talkina lietuvių organizacijai veikia, rengia minėjimus, koncertus, sceninius pastatymus, parodas ir t.t. Pastaraisiais metais, iškilus Kudirkos, Skuodžio ir kitų reikalui, „Margučio“ nedvejodamas atsiliepė ir atliko reikšmingą vaidmenį. Nuo pat iškūrimo dienos „Margutis“ tryško entuziazmas ir viltis. „Margučio“ globa rūpinasi „Margučio“ direktorių taryba, kurios priešakyje stovi energingas, mums gerai pažįstamas inžinierius Valdas Adamkus.

Minint „Margučio“ 50 metų sukaktį, negalima patydomis praieiti ir pro ilgametį „Margučio“ programos vedėją Petrą Petručių. Šiandien sunku būtų įsivaizduoti „Margutį“ be Petručio arba Petručių be „Margučio“. Jis yra „Margučio“ širdis.

Per eilę metų keitėsi „Margučio“ vadovai ir bendradarbiai. Tačiau pagrindiniai „Margučio“ tikslai nesikeičia. Todėl šiandien su didele pagarba prisimename a.a. kompozitorių Antaną Vanagaicį, ir man didelė garbė, įvertinant „Margučio“ 50-ties metų veiklą, įteikti žymenį „Margučio“ direktorių Tarybos pirmininkui inžinieriui Valdui Adamkui.

Vyčių vardu nuoširdžiai sveikinu „Margučio“ darbuotojus, linkiu nepavargti, ir su ta pačia energija ir pasiūlymu žengti į 51-sius metus, steigėju Antano Vanagaicio pramintu keliu.

LB Detroito apylinkės pirm. Jonas Urbonas įteikia LB ir L. Fondo čekį „Žiburio“ liuanistinėi mokyklai paremti. Čekį priima mokyklos vedėja Danutė Doveinienė stebint tėvų komiteto narems — Jūratei Maier, Valentinei Bulotienei ir Ginei Janušienei. Nuotr. J. Urbono

ATVYKSTA SOLISTAI IŠ ARGENTINOS

Prieš dvejetą metų, kovo 1 d., kai Detroito lankėsi „Ažulyno“ tautinių šokių grupė iš Urugvajaus ir „Žibučių“ vokalinis vienetas iš Argentinos, į Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centrą prigužėjo daugiau žmonių nei į bet kurį kitą kultūrinį renginį toje vietoje. Nors salėje, be vargo, susodinama daugiau 500 asmenų, tačiau pritrūko ir kėdžių ir vietos. A. Nakas tuomet rašė, kad dalyvavo arti 600; jo žodžiais: „Šeši šimtai Detroitui, tai beveik tas pats, kas šeši tūkstančiai Chicago“. Abu šie vienetai buvo iškviesti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros reikalų komisijos. Tiek kultūriniai ryšiai yra tęsiami toliau. Šiais metais atvyksta solistai Zuzana Valadkaitė-de López ir Antanas Slančiauskas. Jų koncertas Detroito bus vasario 27 d. 7 val. vakare Kultūros centre.

nėse Amerikos Valstybės koncertuos Washington, Chicagoje, Clevelande, San Francisco, Los Angeles, St. Petersburg. Vasario 25 d. atvyksta į Detroitą, o koncertas bus šeštadienį, vasario 27 d. Pradedamas su kokteiliais 7 val. vakare. Bilietų kaina 6 dol. suaugusiems, mokiniams ir pensininkams — 3 dol. Lietuanistinių mokyklų mokiniams įėjimas nemokamas. Koncertą rengia Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba.

Nors šią žiemą esame užsnigti ir užpūstyti, Detroitas toks baltas ir švarus jau seniai bebūvo. Reikia tikėtis, kad vasario 27 bus palankus oras, bet jei ir nebūtų, tai vistiek pasistenkime. Solistai pasiryžę iš Pietų Amerikos atvykti ir mums koncertuoti, tai mes, nors tą keletą mylių nugalėkime. Grįžęs į Urugvajų dr. Alfredas Stanevičius („Ažulyno“ vadovas) rašė: „Detroito lietuviams tiks kaip labai brangus ir neišdildomas prisiminimas. Jūsų gerasirdiškumas labai subrandino ir net sulietuvino mūsų jaunimą, todėl už tokią neįkainojamą dovaną priimkite bent mūsų pagarbą ir nuoširdų dėkingumą“. Parodykime detroitiečių nuoširdumą ir šį sykį, atsilankydami į Pietų Amerikos solistų koncertą.

Lūda Rugienienė
TRUMPAI
Lietuviškosios skautybės fondas prašo įsigyti laimėjimų bilietus, kurie pasitarnaus skautiškiems darbuose paremti. Šiuo metu yra paruoštos dvi knygos spaudai „Mūsų skautybė“ ir „Skautybė mergaitėi“. Jau pradėdami pasiruošimai Jubiliejinei Stovyklai, kuri bus 1983 m. Laimingų bilietų traukimas bus 1982 m. balandžio 4 d. Detroito kolonijos skautai yra išsuntinęje paštu laimėjimų bilietus ir prašo visų paremti skautų veiklą, prisijungiant laiku bilietų šaknelės ir pinigų.

S. Slizys
Š. Antano parapijos salės grindys jau yra išklotos nauju linoleumu. Darbas atliktas labai gerai ir spalva parinkta skoningai. Vidaus įrenginiai yra taisomi, naujai išdažomi, visa tai suteikia parapijos pastatams jaukumo. Salės darbai nors dar ne visi baigti, tačiau visų noras turėti jaukesnes patalpas padeda tarybai ir klebonui reikiamus darbus įvykdyti. Baigus salės tvarkymo darbus, galima pradėti galvoti ir apie kultūrinę veiklą, kuri, esant pakankamam parapijiečių skaičiui, yra įmanoma ir reikalinga. Veikiančios organizacijos ir bažnytinis choras yra gana stiprūs kultūriniai vienetai, kurie dar ilgai parapijos gyvenimą gali pratęsti.

PSICHOLOGO PASKAITA
„Psichologinė suaugusiųjų odiseja pro iliuzijas ir lūžius“

— tai tema, kuria kalbės kun. Kęstutis Trimakas, atvykęs iš Chicago. Paskaita vyks vasario 28 d., sekmadienį, Kultūros centro svetainėje. Pradžią 12 val. Rengia ateitininkai ir kviečia visus atsilankyti. K.

NAUJI VEJAI LIETUVIŲ POLITINĖJE VEIKLOJE

Per paskutinius metus daugiausia girdėdavome apie lietuvių pasireiškimus respublikonų partijose. Keičiantis ekonominei bei politinei atmosferai, pajudėjo ir demokratai. Džiugu matyti, kad demokratų pusėje, remdami kongresmen James Blanchard kandidatūrą į Michigan valstijos gubernatorių, yra įsijungę ir keletas lietuvių. Jau seniai laikas buvo susiorganizuoti lietuviams demokratams. Galbūt laikas būtų ir mūsų politikieriams susėsti prie vieno stalo ir aptarti, kaip savo įsijungimu į Amerikos politinių partijų veiklą galime prisidėti prie lietuviškos išlankymo ir Lietuvos laisvinimo akcijos suaktyvinimo. J.U.

PASKIRSTYTOS AUKOS ŠVIETIMUI

Anksčiau rašiau apie LB-ės vąjų švietimui paremti ir kad Detroito ta proga buvo surinkta 591 dol., primindamas, kad nežinia kiek sugrįš atgal iš bendro katilo. Džiugu pranešti, kad iš bendro katilo: Lietuvių Bendruomenės surinkti ir Lietuvių Fondo skirtų švietimui, Detroito „Žiburio“ liuanistinė mokykla ir vėl gaus 1,500 dol., o „Aušros“ — 80 dol. Pinigai bus perduoti artimiausia proga. Jonas Urbonas

JAV LB TARYBOS IR PLB SEIMO RINKIMAI

Visuomenės žiniai pranešame, kad LB krašto valdyba patvirtino visas dešimt LB apygardų rinkimų komisijas. LB Michigan apygardos rinkimų komisija: Česlovas Stanulis — pirmininkas, nariai — Stepas Smalinskas ir Antanas Janušis. Komisijos adresas — Česlovas Stanulis, 1540 Ledbury Drive, Bloomfield Hills, MI 48013. Telef. 313-852-7684.

LB Detroito apylinkės rinkimų komisija — Edvardas Skiotys — pirmininkas, nariai — Antanas Mitiūnas, Juozas Duoba, Vladas Simutis, Kazys Ražauskas, ir Linas Mikulionis. Komisijos adresas — Edvardas Skiotys, 30217 Aca-gia, Livonia, MI 48154. Telef. 313-261-8373.

Primename, kad apylinkių rinkimų komisijos turi būti sudarytos iki kovo 8 d. Taip pat iki kovo 8 d. turi būti įteikti ir kandidatų sąrašai į JAV LB tarybą ir į PLB seimą. Siūlant kandidatus, suteikiamos šios asmeninės žinios: kandidato pavardė, vardas, amžius, užsiėmimas ir eitos bei einamos LB pareigos, kurioje LB apylinkėje kandidatas registruotas. Smulkesnes žinias apie rinkimus suteiks rinkimų komisijos ar apylinkių bei apygardų valdybos. Jonas Urbonas

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Vasario 16 religinis minėjimas Sv. Antano parapijos šventovėje buvo surengtas vasario 14 d. Atnašautos šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Pamokslą sakė klebonas kun. Alfonsas Babonas, o bažnytinis choras atliko Stasio Slizio sukurta „Išklausyk Lietuvos“ ir J. Siniaus „Atsiklaupęs prieš altorių“. Abi giesmės, parašytos solo balsui ir chorui, skambėjo įspūdingai. Giesmė „Išklausyk Lietuvos“ buvo viena iš tinkamiausių savo turiniu ir didingumu Vasario 16 minčiai ir dvasiai. Minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu. A.M.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subcription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus išjoo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimekejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taso savo nuožiūra. Nesuadotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už kelbimų turinį neatasko. Skelbimų kainos prisiūčiamos gavus prašymą.

VYR. SKAUČIŲ „ŽIDINYS“

Darbočių Detroito židiniečių nesustabdo nei gilios pūgos, nei žiemos šaltčiai. Jos kiekvieną savaitę susirenka ir ruošiasi artėjančiai Kaziku mugei, kuri įvyks kovo 27 d. Perna židinetės išmoko pagaminti paveikslus iš šiaudinukų, kurie tuoj pat buvo išparduoti; žmonės pageidavo daugiau, taigi galės šimtet įsigyti. Projektuoja ir kitus darbelius. Vyr. skaučių „Židi-

niu“ vadovauja Danutė Petro-nienė ir Vanda Šepetienė. Lr.

DR. JONAS MAŽEKA
DANTŲ GDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.
Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEKA
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave. Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS
GDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-moje ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGINS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOK S
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. N. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Ofs. tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. K. M. ZYMANAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą; antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

LAISVĘ MYLINTI
ESTIJA

1918 m. vasario 24 d. Estijos seniūnų taryba paskelbė nepriklausomybės manifestą, kuriuo einant vyriausioji krašto valdžia perduota Gelbėjimo komitetui, kuriam vadovavo ministras pirmininkas K. Paetsu. Taigi nepriklausoma Estija atsirado tuo pačiu laiku, kai buvo paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymo aktas.

Tačiau nepriklausomybės estams niekas veltui nedavė — reikėjo ją išsikovoti ir geriausių sūnų krauju apginti. Malonu pastebėti, kad estų kovos buvo lengvesnės ir sėkmingesnės, kaip lietuvių. Be savo tautiečių pastangų, estams padėjo ir broliška suomių tauta, paskoldama 20 mil. markių ir atsilygindama 2000 savanorių. Šiek tiek savanorių atsiumė ir švedai su danais. Anglų kariniai laivai, pagavę prie Estijos krantų du rusų torpedinius laivus, padovanojo juos Estijai. 1919 m. estai galutinai išvijo iš savo žemės raudonarmiečius su visomis jų „tarybomis“ bei reikomis ir dargi padėjo latviamis jų laisvės kovose. Jie pirmieji iš Pabaltijo valstybių sudarė su Sovietų Rusija taikos sutartį ir išsuderėjo daug geresnes sąlygas, kaip lietuviai. Aprimus kovoms, jeį našus kūrbinis darbas. Savo nepriklausomybės metais Estija pasiekė didelį kultūrinį ir ūkinį laimėjimą.

Estija — tarpiskas mūsų kaimynas (užstoja Latvija) — labai įdomus ir gražus kraštas, turįs 818 salų, 150 gražių ežerų, 420 upių. Dabartinis jos plotas — 45,100 kv. km. Laisvės Estija neteko kartu su Lietuva ir Latvija. Tikėjime, kad ateityje šios trys valstybės taip pat tuo pačiu metu atgaus laisvę.

Nūdien Estija — sovietinė „respublika“. Mažytė jos teritorija tesudaro tik 0,2 proc. visos sovietinės imperijos ploto. 1979 m. Estijoje gyveno 1,466,000 gyventojų, taigi tik 0,6 proc. visos Sovietų Sąjungos žmonių. Visa tai, rodos, nežymus procentas, menki skaičiai. O tačiau Estija sovietiniais rusams labai svarbi: jos platus pajūris suteikia galimybę rusams tvirtai įsiviešpatuoti Baltijos jūroje. Okupantams daug padeda geri Estijos uostai. Estija labai svarbi ir ūkiškai: tik 0,2 proc. užimanti imperijos teritorija teikia okupantams 3,2 proc. visos Sovietų žuvininkystės produktų, 2,7 proc. popieriaus gamybos, 2,2 proc. trąšų, didelių kiekius žemės ūkio gaminių. Nuo pokario meto laiku okupantai labai išnaudoja Estijos skalūno akmens kasyklas, kurios teikia rusams daug alyvos produktų. Jų estams, jei būtų buvę laisvi ir protingai naudotų, būtų užtekę dviem šimtams ar daugiau metų, tačiau dabar minėtas skalūnas jau baigiamas iškasti. Mažytė Estija teikia okupantams labai daug elektros energijos, gaunamos šiluminio būdu ar upių užtvankų keliu. Yra ir kitos naudos okupantams.

1939 m. Estijoje buvo 1,100,000 gyventojų, iš kurių ne estų tautybės žmonės sudarė 12 proc. II pasaulinio karo metu Estija neteko daug žmonių nužudytais, deportuotais, pabėgusiais į užsienį. Taigi 1945 m. pradžioje joje buvo likę tik 850,000 gyv., iš kurių estų buvo 825,000. Taigi tik 3 proc. ne estų tautybės žmonių.

Bet pokario metais Estija išliko naujos deportacijos iš vienos pusės ir užimto krašto kolonizacija ne estų (daugiausia rusų, ukrainiečių, gudų) tautybės žmonėmis. 1959 m. surašymo metu ne estų Estijoje jau buvo priskaičiuota ligi 25 proc., 1970 m. — 32 proc., o 1981 m. jų buvo arti 40 procentų.

Okupantai kolonizacijos tikslais išplėtė Estijoje pramonės įmones, padidindami jas tris kartus. Kartu buvo užteršta Estijos gamtos aplinka, upių ir ežerų vandeny. Iš Estijos ūkininkų buvo atimti jų žemės sklypai, įkurti kochozai bei sovchozai. Ūkių savininkams palikti tik pusė hektaro (60 arų) žemės sklypeliai. Tačiau ir šie menki plotai šiuo metu teikia Estijos gyventojams 40 proc. reikalingų bulvių, 40 proc., kiaušinių, 30 proc. kiaušienos, 30 proc. jautienos, 32 proc. pieno produktų.

Tenka pažymėti, kad ir okupacinės sąlygose estai išlaikė aukščiausią gyvenimo standartą iš visų sovietinių respublikų.

Nūdien 70 proc. Estijos gyventojų gyvena miestuose ir tik 30 proc. kaimuose. Didžiausias miestas Talinas turi 430,000 gyv., Tartu — 104,000. Visi miestai yra gerokai surusinti. Estų teisės labai suvaržytos, religija persekiama lygiai taip, kaip ir okup. Lietuvoje. Pamintos ir visos kitos žmogaus teisės.

Tačiau mažytė estų tauta (Estijoje dabar gyvena tik — 850,000 estų) nenori išnykti ir nuolat kovoja su didėjančia rusinimo banga. Ir 1980-1981 m. sąvartoje čia reišėsi disidentinis judėjimas. Lenkų pavyzdžiu, čia darbininkai bando praktikuoti imonėse vienos valandos streikus. Estų intelektualai pasiūnčia į užsienį nemaža atsišaukimų, reikalaujančių Estijai laisvės. Estų disidentai buvo nuteisti, kaip ir lietuvių laisvės kovotojai. Pavergtųjų estų memorandumai pasiekė Jungtines Tautas ir didžiųjų valstybių vadus, tačiau, kaip ir lietuvių atžvilgiu, estai paramos iš jų nesulaukė.

Nors Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybės yra to paties likimo bendrininkės, tačiau nepriklausomybės metais nebuvo sudariusios tvirtos karinės sąjungos. Buv. Lietuvos kariuomenės vadas gen. St. Raštikis savo atsiminimų knygoje (III t., 302 psl.) rašo, kad lietuviai su estais nepriklausomybės metais laikė 9 diplomatinės konferencijas, tačiau artimo bendravimo nepasiekė dėl skirtingų pažiūrų į Vilniaus ir Klaipėdos klausimą. Toliau jis pastebi, kad „Didžiausia Pabaltijo valstybių silpnybė buvo ta, kad jos nebuvo vieningos, bet susiskaldžiusios, neapjungtos jokiais tvirtais ryšiais, pvz. kariniu susitarimu ir nesudarė vieno stipraus politinio, ūkinio ir karinio bloko“ (306 psl.).

Konkrečiau kalbant, Estija, o dažnai ir Latvija buvo linkusios artimiau bendrauti su Lenkija, kaip su Lietuva. 1935 m. Estijos karinė vadovybė oficialiai pareiškė, kad ji nesudarys karinės sutarties su Lietuva, iki bus sureguliuoti Vilniaus ir Klaipėdos reikalai. Ypač Lietuvai nebuvo palankus Estijos generalinio štabo viršininkas gen. Laidoneris. Tik 1939.XII.7-8 Pabaltijo valstybių politinėje konferencijoje buvo pradėta kalbėti apie glaudesnę karinį bendravimą. Bet tai labai mažas ir pavėluotas žingsnis Pabaltijo kraštų sąjungos kryptimi. Bet ir ji Sovietai laikė „labai svarbiu“, „pavojinu Sovietų Sąjungai“...

Kai kurias praeities klaidas mes išskėlėme ne tam, kad norėtumėm buvusius Estijos politinius vadus suniekinėti, bet kad ateityje lietuviai, latviai jų nekartotų. Šiandieną visos trys Pabaltijo tautos tėvynėje ir išvijoje tai žino ir sutartinai veda kovą prieš okupaciją, kuri, tikime, pasibaigs lietuvių, latvių ir estų laimėjimu. Taigi bus laisva ir Estija. Ella b. kv.

„AUŠROS“ GIMNAZIJA PRISIMINUS

A. SKRUPSKELIENĖ

Š.m. gegužės 28-30 dienomis Chicagoje renkami „Aušros“ mergaičių „Aušros“ berniukų ir mišriosios „Aušros“ gimnazijų buvę mokiniai ir mokytojai draugystei atnaujinti ir savo gimnazijai pagerbti. Paprastai tos gimnazijos pradžia siejama su valstybės nepriklausomybės atgavimu. Iš tikrųjų ji savo šaknis į lietuviškojo švietimo dirvą buvo įleidusi daug anksčiau, jos pradžios reikia ieškoti 1915 metais. Tuomet Kauno spaustuvininkas ir visuomenininkas, vėliau Nepriklausomybės Akto signataras Saliamonas Banaitis išrūpino iš okupacinės vokiečių valdžios „Saulės“ švietimo draugijai leidimą ir tokiu būdu pavyko atidaryti pirmąją lietuvišką gimnaziją Kaune. Ano meto Kaunas, buvusioji caro armijos tvirtovė, buvo skurdus ir apytuštis, trūko maisto, ypač buvo sunku rasti tinkamas patalpas. Pradžioje veikė tik kelios žemesnės klasės, pirmūnijos gimnazijos direktorius buvo kun. Sov. 1916 m. gimnazijai vadovauti buvo pakviestas Pranas Dovydaitis, tuo metu gyvenęs Vilniuje žurnalistas, vėliau Nepriklausomybės Akto signataras, universiteto profesorius, vadovavęs šiai gimnazijai iki 1922 m. ir tada perdavęs šias pareigas prof. Mykolui Biržiškai.

Pirmąją laidą gimnazija išleido 1919 metais, ir jos 14 abiturientų buvo pirmieji, gavę pirmuosius lietuviškus gimnazijos atestatus. 1920 m. rugpjūčio mėn. gimnazija buvo suvalstybinta ir 1921 metų

laida yra pirmoji valstybinės gimnazijos laidą.

„Aušros“ laikraščio pasirodymas 19 am. antroje pusėje buvo tikrai epochinis įvykis tautos gyvenime. Jo pirmas numeris pasirodė 1883, ir kai Lietuva pradėjo savarankišką valstybinį gyvenimą, to įvykių 40 metų sukaktis buvo tinkamai pažymėta. Ta proga Kauno pirmoji valstybinė gimnazija gavo Aušros vardą. Jos 1923 metų abiturientai gavo ir tam įvykiui tinkamą baigiamųjų egzaminų temą: Aušros pasėlys.

Perėjusi įvairius savo gyvavimo etapus, vadovauta įvairių asmenų, visų vienodai pasiaukojančių, gimnazija ano meto jaunimui atrodė kaip šviesus biliūniškas laimės žiburys, kėlęs geresnių dienų vilį nykioj karo atmosferoje, I pasaulinio karo mūšiams dar neaprimus ir galutinei pergalei neišryškėjus: aplinkui karas tebegrovė, o čia jau buvo galima statyti.

Gimnazija traukė vis daugiau ir daugiau į save jaunimo ne tik iš miesto, bet ir iš apylinkių, pirmiausia iš artimesnių Sūdumos vietovių, iš Garliavos ar artimų kaimų, iš priemiesčių Nemuno ar Neris pakrantėse. Ne vienas ateidavo į pamokas pėsčias kiekvieną dieną. Tokia buvo stipri trauka, tokie dideli alkis ko nors išmokyti ir ko nors nauja patirti.

Didėjant mokinių skaičiui, gimnazija buvo perskirta į dvi — „Aušros“ berniukų ir „Auš-

ros“ mergaičių. Gimnazijų pasisekimą nesunku pastebėti, palyginus kad ir šiuos skaičius: 1919 metais išleista 14 abiturientų, paskutiniai ketveriais mokslo metais vien tik „Aušros“ mergaičių gimnazijoje mokinių skaičius svyravo nuo 700 iki 800 mokinių ir reikėjo atidaryti naujų paralelių klasių, kurių buvo iš viso 18.

„Aušros“ gimnazija buvo laiminga, kad ji kūrėsi ano meto kultūros centre, laikinojo sostinėje, Kaune. Jos vadovybė nesunkiai įtraukdavo į savo gimnazijos dėstomąjį personalą stiprių pajėgų iš Kaune besikuriantio universiteto. Vargu kuri kita gimnazija galėjo didžiulius tokiu dideliu aukštųjų mokyklų dėstytojų skaičium. Joje dirbo: Alfredas Sennas, dabar jau miręs, žymus kalbininkas baltistas, dėstęs lotynų kalbą, vėliau, imigravęs į JAV, buvęs Pensilvanijos universiteto profesorius Philadelphiaje; Vladas Dubas, prancūzų literatūros žinovas, dėstęs visuotinę literatūrą ir perteikdaves gimnazijos mokiniams žinių iš to dalyko nemažiau kaip savo klausytojams universitete; istorikas Vaclovas, fizikas matematikas Viktoras, literatūros istorikas Mykolas Biržiška; meno ir pašybos pamokose mokiniams buvo nesvetimas Paulius Galaunė; mokinių vakaro programoms, ypač vėliau jau mergaičių gimnazijoje, visada mielai talkininkaudavo Paulina Valavičiūtė, lankiusi Maskvos

Dailės teatro studiją. Ji mokėjusi mokinių vakarus paversti tikromis meno šventėmis.

Jau pačiais pirmiaisiais darbo metais gimnazija turėjo gabių mokinių, vėliau pasiekusių aukštųjų mokyklų katedras, kai kurie jų tebedirba iki dabar. 1922 metų laidos abiturientas Viktoras Jasaitis, dabar jau miręs, šiame krašte spėjo susidaryti išskirtinai kūrybingo chemiko vardą, net laboratorija firmos, kurioje jis dirbo, yra pavadinta jo vardu: Jasaitis Laboratorija.

Pradžioje aptarnaudama Kauno ir jo apylinkių jaunimą, gimnazija vėliau sutelkė ir aukštaičių, kurių nemažas būrys atkilo į Kauną apie 1924-25 metus. Būrys jaunų, veržlių, talentingų. Dar „Aušros“ gimnazijos mokinio suole sėdėdamas, Jonas Aistis pradėjo savo pirmuosius kūrybinius bandymus. Atvertus 1961 m. pasirodžiusį jo poezijos rinkinį „Poeziją“, į akį krinta, kad eilėraštis „Gegutėlė“ pažymėtas 1926 metų data! Ir per anksti miręs Algirdas Jakševičius, daug žadėjęs lietuviškajam teatrui, savo režisieriaus gabumų bandė gimnazistinėje scenoje su savo klasės draugais. Kai gimnazistinėmis kepurėmis pasipuošia, mokyklos suolus trina, mokyklos koridoriuose kasdien susitinka Gražina Tulauskaitė, Jonas Aistis, būsimasis muzikas Konradas Kaveckas, Juodelis, Antanas Miškinis, Pulgis Andriūšis — susitikime visi, kad klasės gyvenimas negali būti ramus ar nuobodus. Energija veržėsi nesulaukiamai ir kasdienos smulkmenoms imdavo švitiesi įdomios ir nepaprastos, vertos išbandyti plunksnų. Ir jos buvo bandomos įvairiose klasių laikrašteliuose ar rimtesniuose moksleivių žurnaluose. Ir šandien ne vieno veido raukšlė išlygina šypsena, kai prisimenami ano meto gimnazistinio „epo“ „Sėpeliados“ posmai: „Antan Miškini, pink rimus, ritmus, gliaudyk, o Grigai, sau logaritmus...“

1927-28 mokslo metais gimnazija buvo reformuota. Sujungus „Aušros“ ir komercinės mokyklos mokinius, buvo įsteigtos dvi gimnazijos: „Aušros“ berniukų, kuri pasiliko tuose patuose rūmuose Laisvės Alėjoje Nr. 55, ir „Aušros“ mergaičių. Ši nusikėlė į Seimo gatvėje esančius rūmus, kur caro valdymo laikais buvo rusų gimnazija. Ją lankė tarp kitų lietuvių ir poetas Mairo-

nis. Naujai sudarytai gimnazijai buvo paskirta naujų mokytojų ir naujas direktorius dr. Kazimieras Jokantas, žuvęs Sibire. Nors ir perskirtai „Aušros“ gimnazijos visuomet jautėsi esančios giminės, ypatingai artimos viena kitai. Ir viena, ir kita gimnazijos atidavė kraštui savo kultūrinę duoklę. Mokslo ir įvairiose meno srityse dirbančių ir pasižymėjusių yra ir Lietuvoje ir išvijoje. Tik kelis vardus paminint — dr. Marija Gimbutienė, Bronė Jameikienė, Jadvyga Paukštienė, Eleonora Marčiulionienė, Sofija Adamaitienė, dr. Marija Ramšienė.

Krašto okupacija keitė gimnazijų vardus, mokinių, mokytojų personalą, direktorius, patalpas. Bet niekad nepatruko pirmųkščio idealizmo ir pasiryžimo. Visais kritiškais valstybinio gyvenimo momentais nei mokiniai, nei mokytojai neliko vien pasyviais stebėtojais: abi „Aušros“ sudėjo didelių aukų tiek Nepriklausomybės kovose, tiek okupacijos metais.

Šį pavasarį gegužės mėnesio pabaigoje aušroakai ir vėl galės susitikti, pasimatyti su savo senais draugais ir kartu prisiminti įdomiausius žmogaus gyvenimo metus — jaunystę.

Knygos yra veidrodis: jei beždionė į jas žiūri, apaštalo negali pamatyti.

Lichtenberg

Ydų kankiniai dažnai prašoksta dorybės kankinius kaip kentėjimų sunkumu, taip ir skaičiumi. Mes taip esame savo aistrų apakinti, kad savo pražūties keliu eidami daugiau kenčiame, negu kentėjime išganymo kely. Tikėjimas taip griežtai nedraudžia džiaugtis protingomis gyvenimo linksmybėmis, kaip draudžia sykštumas. Tikėjimas nereikalauja taip atsizadėti poilsio, kaip garbėtroška, ar taip aukoti ramybę, kaip to nereikalauja puikybė. Tikėjimas nežudo taip miego, kaip palaidumas, nenaikina taip sveikatos, kaip neblaivumas, nebarsto tiek turto, kaip lėbavimas arba lošimas. Tikėjimas taip neapkartina gyvenimo, kaip nesutarimas ar netrumpina taip, kaip dvikova, ar neapsunkina taip, kaip kerštas. Tikėjimas nereikalauja tiek budėjimo, kiek įtarinėjimas, tiek baiminimosi, kiek pasivėlimė, nereikalauja nei pusės to nusimerinimo, prie kurio verčia puikybė.

H. More

Sen. Charles H. Percy įteikiama vėliausių leidinių apie Lietuvą anglų kalba. Iš kairės: dr. Kazys Ambrozaitis, inž. Anatolijus Milunas, sen. Charles H. Percy, Birutė Bulotaitė, dr. Antanas Razma ir adv. Saulius Kuprys.

Nuotr. Birutės Bulotaitės

MARIJAMPOLĖS
GIMNAZIJA
RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJS
1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS
Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

77

Lietuviško giedojimo — choro reikalas kilo dar spaudos atgavimo išvakarėse, kai buvo leista (1903) dėstyti tikybą lietuviams lietuvių kalba, o ryšiumi su tuo ir lietuviški pamokslai per mokinių pamaldas. Į bažnytinį chorą ėmė spiestis kai kurie iš gimnazijos choro, ir per pamaldas užgiedojo lietuviškai. Pirmojo giedojimo pradininkai buvę patys mokiniai. Aiškiai nežinoma, ar lietuvių mokinių bažnytiniam chorui yra vadovavę tikybos mokytojas muzikas Gustaitis. Bet žinoma, kad giedojimą telkė patys mokiniai, raginami kun. Gustaitio ir kitų, besirūpinančių lietuviškumu. Pagal „Draugijos“ 1909 metų pranešimą, oficialiai sukurti lietuviams mokiniams bažnytinį chorą gimnazija leido bene 1908-09 metais. Tais metais jame dalyvavo apie 30 mokinių, o vadovavo VIII kl. mokinyš Iešmanta. 1909.IV.13 „Šaltinis“ patvirtina, kad mokinių bažnytinis giedojimas turi tikro choro vardą: „Sugaudė vargonai, ir pakilo bažnyčios palubės giesmė „Daržely Alyvų“. Tai mokinių choras prie vargonų gieda“.

„Šaltinis“ 1910 m. 5 nr. „Jau antri metai, kaip Marijampolės bažnyčioje gėrimės mokinių lietuvių choru, kursai gieda kas antras sekmadienis 9 val. per jaunuošenės pamaldas. (...) Sausio 17 (30) gimnazijos mokinių lietuvių mišrus choras pirmą kartą pagiedojo lietuviškų kalėdinių giesmių, priitariant

mokinių muzikai. Į besimeldžiančius visa tai darė nepaprastą įspūdį. (...) Per tas mišias pagiedota Č. Sasnaudo giesmė „Skubėk prie kryžiaus“ draug su vargonais ir smuiku. (...) Solo giedojo VIII kl. mokinyš J. Brundza, kursai ir chorą su orkestru vedė“.

1913 m. „Ateitis“ 4 nr. — „Rūpesniu gerbiamojo prefeko kun. Gustaitio per lietuvių mokinių pamaldas gieda mūsų draugo R. Dulsio (mok. VIII kl.) vedamas choras. Chore dalyvauja gimnazijos mokiniai ir Žiburio progimnazijos mokinės“.

Be šių dar chorui vadovavęs bene paskutiniaisiais metais mokinyš Antanas Andziulaitis, turėjęs gerą balsą.

Iš šių duomenų ir kitų, ir atsiminimų matome, kad vyrų gimnazijos mokiniams buvo leidžiama ne tik bažnytiniam chore dalyvauti, bet per didesnes šventes ir šiaip kuriomis progomis leisdavo ir gimnazijos orkestrą. Tik nusiskundžiama, kad choras neturėjo nuolatinio pasirošusio chorvedžio. Vargonininkas Chmieliauskas buvęs nebologas choro vedėjas, po jo Banionis — silpnėsnis, bet juodu mokiniams beveik nepadėdavę. Nuo 1912 m. Vargonininkas Jonas Bendorius, baigęs Varšuvos konservatoriją, taip pat neminimas buvęs mokinių choro vedėju. (Dar manoma, kad jie, ne kiti, būdami pašaliečiai, gimnazijai nepriimtini). Bet kai kurie mokiniai pas Bendorių mokėsi muzikos.

Lieka neaišku, ar per mokinių pamaldas kas antras sekmadienis giedojęs choras, ar lietuviškos pamaldos iš viso yra buvusios tik kas antras sekmadienis, kai Marijampolėje lietuvių kunigų, rodos, netrūko.

Apie 1906 m. pradėta leisti gimnazijos chore dalyvaujantiems lietuviams, be kitų dainų, išmokyti vieną kitą ir lietuvišką dainą. Prie lietuvių galėjo prisidėti ir svetimtaučiai. Šiam chorui vadovavo gimnazijai žinomi rusai: mimimas „diacokas“ diako-

nas, greičiausiai pravoslavų cerkvinio choro vedėjas. (Jame giedodavo ir gimnazijos pravoslavų mokinių). Vėliau vadovavęs mokytojas pensininkas Zičkauskas. Atsiradus sugebančių lietuvių mokinių, vadovaudavo vienas po kito lietuvių mokiniai — tie patys, kurie vadovavo ir bažnytiniam chorui. Šis mokinių choras yra dainavęs ir keliuose, leistuose suruošti lietuviškumui mokiniams spektakliuose. Jis, choras, kartu buvęs ir bažnytinio choro dalis.

Po 1906 m. mokinių streiko gimnazijos pamėginta leisti mokiniams dalyvauti ir šalia jos kultūrinėje veikloje, net patiems atskirai šiek tiek veikti. Manoma, dėl to, kad dir. Bobrukas nebuvęs pakankamai apdairus ir neįsigilinęs kiek reikiantį savo vaidmenį. Arba norėta patikrinti, kiek toluo lietuvių mokinių slapta neuita lietuviškumo ir savos tautinės kultūros gaivinimo keliu, kokie jų ryšiai su lietuviams veikėjais ir visuomene.

„Šaltinis“ 1906.XI.15 parodo mokinių suruoštą lietuvišką vakarą:

„Per Visus Šventus čia buvo surengtas gimnazijos mokinių savo naudai teatras. Lošta dvi komedijos: „Nutrūko“ ir „Nepadėjus nér ko kasti“. Lošė artistai mlytojai. Atlikta gana gerai. Tiktai blogą įspūdį padarė galas komedijos „Nutrūko“. Lošikai apleidė vieną vietą komedijos pabaigoje. Uzdanga jau buvo nusileidus, bet po valandėlės vėl pakilo ir buvo atkurtas komedijos galiukas, ir taip pasibaigė“.

„P. Griciaus (gudo) vedamas choras gana silpnokas, padainavo keletą dainų pradendant ir užbaigiant“.

„Publikos buvo daug, bet kaimiečių visai maža“. O 1907 m. 15 nr. „Vienybė Lietuvniukų“ apie tą patį teatrą ir jo pakartojimą straipsnyje „Iš Senapišės, Suvalkų gub.“ rašo:

(Bus daugiau)

Rašyt. D. Bindokienė įteikia pirmąją sinonimų žodynelio knygą kun. J. Vaišnui, S.J. Nuotr. J. Tamulacio

Schuykill apygarda, Pennsylvania

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES MINEJIMAS

Vasario 14 d., Lietuvos Vyčių 144-oji kuopa suruošė prideramą Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paminėjimą. Apylinkės angliškose laikraščiuose iš anksto buvo pakartotini rašiniai apie numatytą programą. Palanki reklama garsino lietuvių tautinę veiklą, kuri pastaraisiais metais angliakasių rajone žymiai pagyvėjo.

Keturių radijo stotys įvairiomis valandomis ir dienomis skelbė žinias apie Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą ir perdavė Lietuvos Bendruomenės šventei paruoštą juostelę, kurioje suglaustai buvo nušviesta Lietuvos praeitis, garbė, jos nepriklausomybė, pažanga ir, pagaliau, Žiaurus Sovietų užgrobitimas.

Šventė prasidėjo šventomis Mišiomis už kenčiančią Lietuvą Apreiškimo parapijoje, Frackville, Pa. Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Religinės šalpos Lietu- vai vedėjas, atnašavo Mišias, gyvai transliuojamas radijo bangomis Schuykill apygardai, ir angli kalba pasakė įspūdingą ir turiningą pamokslą. Su savim buvo atsivežęs baisiai sužalotą Dievo kančią, iš geležies nulietą ir slaptai patekusių į Ameriką.

— Žiūrėkite, atkreipkite akis į Kristaus kūną!... Kaip nuožmiai jis apdaužytas! — kalbėjo kun. Pugevičius, aukštai iškėlęs kas likę buvusio kryžiaus.

— Koks žvėriškas pyktis ir nesuvaldomas įnišimas atplėšė Kristų nuo kryžiaus ir pakartotais sunkaus kūjo smūgiais numušė ranką, sutrupino kojas ir pagaliau paniekinančiai išmetė likusį kūną į išmatų šiukšlyną. Tačiau, kokia permelyg didesnė ir karštesnė meilė pakėlė tą kūną bei ryžtinga širdis priglaudė išniekintą Kristų ir perdavė jį į patikimas rankas visam pasauliui parodyti, kokia baisi prieš Dievą kova siaučia Lietuvoje.

Suvedamas pamokslas mintis į igyvendintinas išvadas, kun. Pugevičius ragino visus pasiryžti karšta malda kreiptis į Dievą ir prašyti jį stiprinančios malonės ir pagalbos kenčiantiems Lietuvoje bei nepavargstančios išvermės kovojančiams prieš tamsybių jėgas. Antra, tai, kas čia matoma ir girdima neslėpti, bet visu balsu skelbti visam pasauliui ir duoti visoms tautoms žinoti skaudžią tikrovę. Reikia praskleisti geležinę uždangą ir nušviesti Sovietų melus. Trečia, pagal išgales turime aukomis remti Religinės šalpos Lietuvai veiklą.

Kultūrinę minėjimo dalį Apreiškimo parapijos salėje pravedė Vyčių Antracito kuopos pirmininkas Juozas Juozelynas, pakviestas visus sugiedoti JAV ir Lietuvos himnus. Dievo palaimos šios dienos reikšmingoms apeigoms meldė Apreiškimo parapijos klebonas kun. Algimantas Bartkus.

Rita Ševokaitė, atsivežus su sa-

los, Nukryžiuotojo Jėzaus, išmokyti, sudainavo keletą lietuviškų dainelių ir perskaitė parinktas lietuviškas eilutes. Vos mėnesį veikę, frackvillečiai duoda vilties tikėtis gražesnių vaisių netolimoje ateity.

Lietuvos sunkią būklę ir visų lietuvių dedamas pastangas atgauti Lietuvai laisvę įvertino Pensylvanijos gubernatorius Dick Thornburgh. Jo pasirašyta Lietuvos Nepriklausomybės Dienos Pensylvanijoje aktą įteikė valstybės sekretorius James Rhodes. Valstybės Atstovų rūmuose pareiškimą perskaitė atst. Edward Lucyk, o Schuykill apygardos sveikinimus perteikė viršininkas Albertas Matūnis, kuris yra ir vyčių kuopos narys.

Programos pajvairinimui "Zarijos" choras, vadovaujamas St. Vaičiūčio, sudainavo dainų pynę. Pagrindinis dienos kalbėtojas buvo kun. Kazimieras Pugevičius. Po trumpos įžangos, vietoj savo žodžių, jis jautriai perskaitė atsivežtus Lietuvos partizanų ir kaliniių slapvvardžiai savo ranka surašytus jausmus, pergyvenimus, ilgesius ir viltis Lietuvos ateičiai. Visi užėmę kvapą klausėsi ištrėmimo rašytų žodžių ir gyvai atjautė kankinių skausmus. Po "Zarijos" kitų dainų programą užbaigė malda prelatas Juo-

zas Neverauskas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Shenandoah, Pa. Programos rengėjos buvo Antracito Vytės Margarita Juozelynienė ir Beatrice Shomosky. Svečių buvo suvažiavusių ne tik iš artimos apylinkės, bet ir iš Harrisburgo, Readingo, Eastono ir Allentowno.

Stasys Vaičaitis

P A D Ė K A

1982 m. sausio mėn. 15 dieną mirė mūsų mylima motina

A.†A. Elena Gimbutienė (Karosaitė)

Palaidota Forest Lawn Memorial kapinėse, Glendale prie Los Angeles, California.

Dėkojame Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos kunigams dr. V. Bartuškaui už Rožinį laidotuvių išvakarėse, dr. Alg. Olsauskui ir dr. P. Celišui, atnašavusiems šv. Mišias ir palydėjusiems į kapus, pasakiusiems įsimintinus pamokslus ir jautriai užuojautas. Ačiū kompozitoriui Br. Budriūnui, solistams B. Dabšienai ir R. Dabšiui, ir bažnyčios chorui už giesmes Rožinio vakarą ir Br. Budriūno sukurtas „Mišias už mirusius“.

Dėkojame prie karsto budėjusiems skautininkėms L. Vilimienai, D. Balčienai, M. Butkienei, Ir. Bužienėi, St. Kronkevičienei, D. Sodeikienei, Ir. Vilkienei ir V. Zelenienei. Karstą nešė K. Barmus, R. Bužėnas, A. Mažeika, M. Naujokaitis, Pr. Skirmantas, Vl. Simoliūnas, V. Varnas, L. Venckus, E. Vilkas. Ačiū jiems.

Padėka prof. J. Kuproniui, atsiveikusiam su velione profesorių kolegų vardu kapinėse ir parasiūsiams nekrologą „Drauge“. Inž. E. Vilkas pravedė draugių atstovų sudiev velionei šia tvarka: M. Butkienė (skautininkė), A. Pažirienė (birutininkė), S. Šakienė (Lietuvos Dukterė), Al. Devenienė (Lietuvos ūkininkė), archit. Ed. Arbas (inžinierių ir architektų).

Ačiū V. Baltušienei, suruošusiai šermenų vaises laidotuvių dalyviams Los Angeles Tautiniuose Namuose. Dėkojame už gausias gėles prie karsto: G.A.M.C. administracijai ir bendradarbiams, B. Christian, pp. Dovydaičiams ir Rudvaliui, H. Yčaitėi-Petkienei, J. Gaubienei ir L. Vilimienai. Ačiū už dosnias aukas lietuviškiems fondams velionės atminimui.

Atskirai dėkojame kun. A. Kontautui už atnašautas šv. Mišias Bostono lietuvių parapijos Šv. Petro bažnyčioje vasario 20 d. ir prof. J. Kačinskui už vargonavimą, gausiems bostoniečiams, atsilankiusiems tą seštadienį. Nuosirdi padėka Bostono vyr. skaučių „Židiniui“ ir Skautininkų Ramovei už ypatingą gėlių buketą bažnyčioje ir v. sktn. Inai Nenortienei už išsamią velionės gyvenimo apžvalgą, pasakytą susirinkusiems po šv. Mišių. Dėkojame P. Višičiui už turiningą mirusios paminėjimą „Laisvės Varpo“ radijo programoje vasario 14 dieną.

Ačiū visiems, užjautusiems mus laiškais ir spaudoje, užprašiusiems šv. Mišias, dalyvavusiems laidotuviuose. Mus ypatingai pagudė labai gausus Glendale Adv. Med. Center ligoninės Aldonos bendradarbių būrys, palydėjęs mūsų Motiną paskutinėn kelionėn.

Giliai sujudinti ir nuosirdžiai dėkingi, liekame nuilūdę

DUKTĖ ALDONA ČIKIENĖ IR SŪNUS JURGIS GIMBUTAS SU ŠEIMOMIS.

ONA ZAILSKIENĖ

Buv. ilgametė Lietuvių Skaučių Seserijos vyriausioji skautininkė. Gyveno Cicero, Illinois.

Mirė po ilgos ir sunkios ligos 1982 m. vasario 22 dieną, 8:10 val. vak., sulaukusi 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus. Nuo jaunystės aktyvi Liet. Skaučių Sąjungoje. Buvo BALFO direktorė ir Cicero skyriaus pirmininkė, Vasario 16 Gimnazijai remti komiteto pirmininkė. Iš profesijos buvo mokytoja.

Paliko giliai nuilūdę: vyras Pranas; sūnūs Arūnas ir Algimantas, marti Danutė, ir anūkai Rimas ir Dalia; sesuo Emilija Vaitkienė su šeima; svainis Antanas su žmona Teodora ir jų vaikai Aldona ir Rimvydas su šeima; seserys su šeimomis ir kiti giminės Lietuvoje. Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50 Ave., Cicero, Illinois. Lankymas trečiadienį nuo 6-9 val. vak. ir ketvirtadienį nuo 2-9 val. vak.

Atsiveikinimą ketvirtad. 7:30 v. v. praves Liet. Skaučių Seserija. Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 26 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuilūdę: Vyras, sūnūs, marti ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Vance — Telefonas 652-5245.

Mylimam tėvui ir seneliui

A.†A. VINCUI MARKEVIČIUI mirus,
sūnus Vytautą, marčią Aldoną ir Algirdą,
marčią Liuciją, anūkus ir kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ANASTAZIJA IR VLADAS USEVIČIAI
JOLANTA IR DANIELIUS SLUSARSKI
DANUTĖ ČIBIRAS

Mylimam tėvui ir seneliui

A.†A. JUOZUI BUDRIONIUI mirus,
mielam VYTUI, ALFONSAI, anūkei RITAI ir GIMNEMS
reiškiame nuosirdžiai užuojautą ir kartu liūdime.

V. STUOGIENĖ
R. R. LACKWOODS
D. L. BENZ

A.†A. ANTANUI ČIAKUI

mirus, dukrą BIRUTĘ VILUTIENĘ su ŠEIMA bei kitus GIMINES čia Amerikoje ir Lietuvoje užjaučiame ir kartu liūdime.

ŠV. PRANCIŠKAUS PARAP. CHORISTAI,
EAST CHICAGO, IND.

Liūdi vyr. skautininkės
A.†A. ONOS ZAILSKIENĖS,
daug metų mūsų dr-jos narės budėjusios artimo meilės gretose, ir nuosirdžiai užuojautą reiškia jos vyrui ir sūnui

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIA

A.†A. EDVARDUI BANEVIČIUI

mirus, žmonai DALLIAI, SŪNUMS ir DUKTERIMS su ŠEIMOMIS reiškiamo nuosirdžiai užuojautą ir kartu liūdime.

ALDONA VASONIENE
STEFANJA IR RAIMUNDAS GORSKI
GERT IR ANTANAS RAKAUSKAI
IR JŲ ŠEIMOS

Mokytojai
A.†A. ONAI ZAILSKIENEI mirus,
vyrui Pranui, sūnums Algiui su šeima ir Arūnui bei visiems artimiesiems reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SĄGOS VALDYBA

A.†A. ELZBIETAJ STAŠAITIENEI

Lietuvoje mirus, broli PRANĄ NENORTĄ su ŠEIMA ir kitus GIMINES čia Amerikoje ir Lietuvoje užjaučiame ir kartu liūdime.

A.L.B.-nės EAST CHICAGOS APYLINKĖS
VALDYBA IR NARIAI

A.†A. MARIJAI TAMOŠIENEI

mirus, jos dukrą MARIJĄ KUPCIKEVIČIENĘ su ŠEIMA ir visus ARTIMUOSIUS giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

RUPINSKŲ ŠEIMA
J. JAKSEVICIENE
M. MARKULIENE

A.†A. JONAS BAUFELDAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Staiga mirė vasario 22 d., 1982 m., sulaukęs 60 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Varnių valsčiuje. Amerikoje išgyveno 25 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Birutė (Jankauskaitė), dukterė Rūta, sūnus Mike, 2 broliai Adolfas su žmona Ida Kanadoje; Bruno su žmona Erika Vak. Vokietijoje; 2 seserys Ulda Baufeld ir Ida Goss Vak. Vokietijoje; ir jų šeimos. Pusseserė dr. Alica Dunagiewski su dukra Kristina New York; pusseserė Galina ir jos vyras Antanas Plausinaičiai Chicago; uošvė Sofija Jankauskienė, 2 svainis Bronė ir Liucija su šeimomis, svainis Antanas Skrebys su sūnumis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Budėtuvs bus ketvirtadienį, 6 val. vakaro, kurias atliks kun. A. Trakis.

Laidotuvės įvyks penktad. vas. 26 d. iš koplyčios 10 v. ryto, po religinių apeigų koplyčioje, bus išlydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuilūdę: Žmona, dukterė, sūnus ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A.†A. ONAI PIEŽIENEI mirus,
jos vyrui Stasiui ir šeimai
reiškiu nuosirdžiai užuojautą.

ANTANAS LITVINAS

Chicago, Illinois

Mylimam vyrui, tėvui, Daytona Beach, Fla., lietuvių kolonijos steigėjui ir jos ugdytojui, mūsų mielam prieteliui

A.†A. DR. JONUI SANDARGUI,
Ormond Beach, Floridoje, mirus, jo mylimiesiems: žmonai ALDONAI, sūnums ARVYDUJ-JONUI su šeima, DONATUI, seseriai ONAI ZDARZINSKIENEI su vyrų EONU ir kitiems giminiams bei artimiesiems gilaus skausmo valandoje reiškiamo užuojautą ir drauge liūdime.

VERONIKA IR JURGIS JANUSAIČIAI
MARYTĖ IR STASYS ŠARAUSKAI
BIRUTĖ IR VACYS DZENKAUSKAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1318

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4419

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 1-1008

APLINK MUS

× "Draugas" nuo šių metų kovo 1 dienos dėl pašto kainų kėlimo ir medžiagų brangimo pirmadieniais neišeis. Eiš savaitėje penkis kartus ir talpintis visas skubias žinias. Redakcija ir spaustuvi šėštadieniais ne dirbs, administracija dirbs šėštadieniais, kaip ligi šiol, iki 12 val. Tai padaryta Lietuvos Katalikų Spaudos draugijos nutarimu. Šėštadieniais išeis su kultūrinu priedu. Pirmadieniais visa įstaiga dirbs normaliomis valandomis.

× Marquette Parko Lietuvos namų savininkų valdybos narė gallesingoji sesuo Ona Ankiėnė paskutiniu metu aplankė sergančius organizacijos narius, kaip Mariją Lukoševičienė, Angelą Katalienė, Petrą Galinauską ir Artūrą Galinaitį.

× Jean ir Julius Valeikai vasario 21 d. susilaukė dukters, kuriai parinko Natalijos Marijos vardus. Duktė ir motina jaučiasi gerai. Valeikai jau augina ir sūnų. Naujagimė džiaugiasi Valeikų ir Rosales šeimos. Tikta gaila, kad kompanija, kurioje dirbo J. Valeika, iškelia jį aukštesnėms pareigoms į Idaho valstiją.

× Kun. Jonas Borevičius, S.J. žurnalistas Antanas Juodvalkis ir Jonas Palukaitis aplankė "Draugą" ir apsirūpino naujais leidiniais.

× Feliksas Andriūnas, Wyn-cote, Pa., visuomenininkas, V. Norvilas, Monroe, Mich., Stasys Balsys, Brooklyn, N. Y., pratesdami "Draugą" prenumera, atsiuntė po 12 dol. auk. Labai ačiū.

× Už a. a. Saliomėjos Kielesnės sielą keturnedėlio šv. Mišios bus atnašaujamos T. Jėzuitų kopyčioje vasario 26 d., penktadienį 8 val. ryto. Prašome draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Sūnus su šeima (pr.).

× Taupymo bendrovei Brighton Parke reikalinga pilnam laikui tarnautoja - "teller". Su patyrimu ar be. Skambinti telef. 254-4470. (sk.)

× Lietuvos Operos stamosos Weberio "Der Freischuetz - Tūkūsis Saulys", operos spektakliai įvyksta šių metų kovo mėn. 6 d., 8 val. vak., kovo 7 d., 3 val. popiet ir kovo 13 d., 8 val. vak., Marijos mokyklos salėje. Pirmąjį ir trečiąjį spektaklį diriguoja Alvydas Vaitis, antrąjį spektaklį - Arūnas Kaminskis. Režisuoja Nicholas Di Virgilio. Scenos produkcija - Kazio Ozello. Dainuoja: solistai - Dana Stankaitytė, Audronė Simonaitytė-Galždienė, Stefan Wick, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis, Bernardas Prapuolėnis, Julius Savrimas, Bronius Maciulevičius ir Operos choras. Operoje siemiet svarbią partiją atlieka skt. Jonas Kelečius. Baletu choreografe - Violeta Karosaitė.

Bilietų kainos: parterėje - \$25, \$20, \$15 ir \$12, balkone - \$20, \$15 ir \$10
Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Illinois 60629. Telef.: 471-1424.

Paštu bilietus galima užsisakyti pasinaudojant ir šia atkarpa:

Prašau prisijusti ..... bil. po ..... dol. .... spekt. .... bil. po ..... dol. .... spekt.

Vardas ir Pavardė .....

Adresas .....

Telefonas .....

Cekius prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių prekybos adresu. Kviečiame visus ir iš visur atvykti į operos spektaklius.

(sk.)

× Zuzana Valonienė po sunkios operacijos Sv. Kryžiaus ligoninėje, kiek pasveikusi, grįžo namo į Brighton Parką ir dabar pamažu sveiksta dukters ir žento Krušnių slaugoma.

× Vaclovas Kleiza, vykdomasis PLB vicepirmininkas ir Kultūrinės komisijos pirmininkas, buvo išvažiavęs į Pietų Ameriką dalyvauti Lietuvos Bendruomenės pirmininkų susirinkime. Jis iš ten atsiuntė sveikinimus. Aplankęs Braziliją, Urugvajų ir Argentiną, jau grįžo namo ir pradėjo eiti savo pareigas.

× Algimanto Mackaus poezija sekmdienį, vasario 28 d., per Sophie Barcus šeimos radijo programą (banga 1490 AM, pradžia 8:30 val. ryto) skaitys Guoda Antanaitytė ir Julius Lintakas. Apie poetą jo 50 metų gimimo sukakties proga kalbės Alg. T. Antanaitis.

× "Trys žemaitės" dainuos Marquette Parko LB Vasario 16-tosios minėjime ir LB apylinkės susirinkime vasario 28 d., sekmdienį (ne vasario 26). Tos trys žemaitės yra Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Danutė Varaneckienė. Akompanuos dainoms Kazys Skaisgirys.

× Janė Stanislovaitytė, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą", įsigijo naujais leidinių ir dar įteikė 10 dol. auk. dienraščio stiprinimui. Labai ačiū.

× Juzė ir Izidorius Augaičiai, Chicago, Ill., "Tulpės" restorano savininkai, pratesdami "Draugą" prumeratą, atsiuntė ir 20 dol. auk. J. ir Izid. Augaičius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už lietuviško žodžio vertinimą dėkojame.

× Albina Švagždys, Chicago, Ill., atsiuntė už kalėdines korteles ir kalendorių 10 dol. auk. Labai dėkojame.

× Antanas Matukas, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. auk. Po 7 dol.: Valė Sniuošis, Brockton, Mass., Bronius Kukalis, New Britain, Conn., Vincas Bradūnas, Waterbury, Conn., J. Leiborius, New Britain, Conn., Ona Karpuska, Woodridge, Ill. Visiems tariame ačiū.

× Izidorius Augaitis, Chicago, Ill., įteikė 10 dol. už kalėdines korteles. Labai ačiū.

× Riitos restoranas, 6812 S. Western Ave., tel. 778-3493 atidarytas 6 dienas savaitėje, nuo 11 v. r. iki 7 v. v. Sekmd. uždarytas. Kugelis, virtiniai, cepelinai, nalesnikai, varškėčiai, skaniausiai paruošta pleksnė, viščiukas Kiev, vyniotas veršienos kotletas, blynai ir kiti patiekalai iš jautienos, veršienos, kiaulienos ir vištienos. (sk.)

× Chicago Vakarinių priemiesčių Lietuvos Dėmesiai! Lietuvos Namų Dr-jos organizacijos komitetas kviečia pirmą visuotinę susirinkimą šį sekmdienį, vasario 28 d., 1:30 val. p. p. de Andreas seminarijoje - 127 gatvė (viena mylia į rytus nuo State gatvės) Lemonte. Prieš tai, toje pačioje seminarijos kopyčioje, 12:45 val. bus atnašaujamos šv. Mišios. Visi susidomėję savo namų įsigijimu kviečiami dalyvauti. (sk.)

× K. Avizienio meno kolekcijos paroda atidaroma šį penktadienį, vasario 26 d., 7:30 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Jau-nimo centre. Bus išstatyta virš 60 aliejaus, akvarelės ir grafikos darbų, bei medžio skulptūrų. Paroda veiks du savaitgalius ir trečiadienį, kovo 3 d. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamas mažas mėnesiniai įmokėjimai ir priemonės nuokimams. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Telef. VI 7-7747. (sk.)

× V. Keršys, Rockford, Ill., Alfonsas Rudokas, Tillsonburg, Kanada, Elena Barkauskas, Waterbury, Conn., atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Lemonte De Andreas seminarijos bažnyčioje sekmdienį, vasario 28 d., 12:45 val. bus pamaldos lietuviams, taip pat ir kovo 7 d., 12:45 val.

× Praeitą sekmdienį, vasario 21 d., vyko Akademikų Skautų draugovės (ASD) ir Korp! Vytis bendra kandidačių ir kandidatų į akademikų eiles sueiga. Sueiga buvo šalčiųnų patalpose. Atsilankė žymiai daugiau mersgačių kandidačių negu berniukų. ASD kandidačių glėbėja šiais metais yra Asta Ramanauskaitė, o Korp! Vytis kandidatų glėbėjas Eugenijus Būtenas. Sueigoje kalbėjo ASD narė Gina Remienė. Ji supažindino dalyvius su Akademinio Skautų sąjūdžio (ASS) struktūra, veikla ir narių uniforma. Kitas susirinkimas bus kovo vidury.

× JAV LB Vidurio Vakarų apygardos X tarybos rinkimė komisija sudaro: Izabelė Stonciėnė - pirm., Antanas Valavičius - vykd. vicepirm., Danguolė Iginytė - sekretorė, Aleksas Smlga, Kostas Aras, Jonas Rugelis, Aleksas Jankūnas, Vytenis Šilas ir Juozas Šlaugas. Rinkimai į LB tarybą bus gegužės 8-9 ir 15-16 dienomis.

× Maria Dymša, Hot Springs, Ark., pratesė savo prumeratą, užprenumeravo Vasario 16 dienos proga kaip dovana J. Zemaičiui, gyv. taip pat Hot Springs, ir pridėjo 5 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Dėkojame.

× Dr. Šarūnas Lazdinis, Dayton, Ohio, Jonas Šuopyns, Brockton, Mass., pratesdami prumeratą pridėjo ir po 7 dol. auk. dienraščio stiprinimui. Labai ačiū.

× Ses. M. Clemencia, Northbrook, Ill., D. Siskas, Woodhaven, N. Y., A. G. Zvirblis, Scranton, Pa., Kazimieras Beiga, Chicago, Ill., L. Plungis, Toms River, N. J., L. Radikas, Laughorne, Pa., V. B. Šaulys, Chicago, Ill., G. Procuta, Ottawa, Kanada, užsisakė naujais leidinių už didesnes sumas.

× Dr. K. A. Šukys, Kankakee, Ill., suprasdamas sunkią lietuviškos spaudos būklę, pratesė "Draugą" prumeratą ir paaukojo 27 dol. jo palaikymui. Dr. K. A. Šukį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame ačiū.

× Dr. R. Senkus, Stillwater, Mn., kartu su prumerata atsiuntė ir 17 dol. dienraščio paramai. Labai ačiū.

× Dr. Pranas Sutkus, Homewood, Ill., vertindamas lietuviško žodžio reikšmę išveivijoje, pratesė "Draugą" prumeratą ir pridėjo 25 dol. auk. Dr. P. Sutkų skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

× JAV LB Brocktono apylinkės valdyba per E. S. Suziedėnį, atsiuntė 25 dol. auk. lietuviškam dienraščiui paremti. Labai ačiū.

× Jazmina Karaitienė, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir užprenumeravo jį kaip dovana vieneriems metams Algiiui Purui, gyv. Mongomery, Pa. Labai dėkojame.

× Petras Čerkauskas, Bensenville, Ill., Juozas Sinkus, Sterling Hts, Mich., Benediktas Dapkus, Farmington, Conn., Steven Markus, Manhattan Beach, Cal., Antanas Kerevičius, Baltimore, Md., Ben. Povilavičius, Arlington, Mass., Alfonsas Zdanys, Newington, Conn., pratesdami "Draugą" prumeratą, atsiuntė po 7 dol. auk. Labai ačiū.

× V. Keršys, Rockford, Ill., Alfonsas Rudokas, Tillsonburg, Kanada, Elena Barkauskas, Waterbury, Conn., atsiuntė po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

Merės J. Byrne ir Chicagos Meno tarybos pritarimu buvo minima Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventė miesto centre. Ją atliko Lietuvos Vytis choras, dalyvaujant solistui A. Brazui. Iš kairės pirmoj eilėj (ketvirtas) sol. Algirdas Brazis, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Aldona Brazienė, Balys Pakštas, grojės rageliu, choro vadovas muz. Faustas Strolia ir choro pirmininkė Sabina Klatt.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

G. CAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELĖS KOMITETE

Vasario 14 d. įvykusiame Ginos Capkauskienės plokštelei remti komiteto posėdyje pasiūlyta pavykusi koncertu: tiek soliste, tiek akompaniatorium A. Vasaičiu, kuriems vos per keletą repetičijų pavyko patiekti Chicagos publikai malonią popietę. Gėrėjoms tiek muzika, tiek daina.

Juozas Šulaitis pateikė koncerto apyskaitą. Nors pelno liko, bet ir išlaidų nemažai. Plokštelės išleidimui reikia kur kas daugiau. Komiteto pirmininkas Jonas Talandis ragino rinkti prumeratą plokštelei ir palengvinti plokštelės išleidimą. Laukiami mecenatai ir garbės prenumeratoriai. Aukąs siųsti, nurašant nuo mokesčių, komiteto išdėdinkui Juozui Šulaičiui, 1237 Woodside Rd., La Grange, Ill. 60525.

Padėkoto M. Marcinkei ir LMF Chicagos klubui už pagalbą, ruošiant priėmimą po koncerto. Gaila tik, kad tuo pat metu vykęs Operos pasitarimas su režisierium atėmė mūsų Ginos akompaniatorių A. Vasaitį. Birutė Bagdonienė rūpinosi gėlėmis ir scenos papuošimu, B. Kocienienė ir Bagdonienė padėjo prie vyno, Danutė Korzonienė nešiojo vėną, Lipskienė, Šulaitienė, Pabedinskis, Stropus, Dirvonis sodino, tvarkė publiką, viso šio koncerto vyriausia galva buvo M. Remienė. Pienų "maišą" nešiojo Šulaitis. Vasaičiui ir Ginei ačiū už koncertą. Visiems dalyviams už dalyvavimą koncerte ir pagalbą ruošiant koncertą. B. K.

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje vasario 28 d. 10 val. ryto bus pamaldos už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą. Giedos šaulių choras su soliste Paulina Mačiuliene, vadovaujant muzikui Julijui Mačiuliui. Tuoj po pamaldų parapijos salėje bus iškilmingas šventės minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys adv. Saulius Kuprys. Tas pats šaulių choras ir sol. P. Mačiulienė, vadovaujant muzikui J. Mačiuliui, padainuos keletą patriotinių ir liaudies dainų. Vėliau bus eilėraščių deklamacijos (A. Ke-

vėža iš savo kūrybos) ir įdomių skaidrių rodimas (kun. A. Saulaitis su skautais). Po programos komiteto vicepirmininkas Juozas Ankus šventės dalyvius pavaišins kavute ir pyragaičiais. Nuoširdžiai prašome visus tautiečius kuo gausiausiai dalyvauti šioje Vasario 16 šventėje. Parodykime svetimtaučiams savo tautos vieningumą ir kovą už tėvynės Nepriklausomybę ir lietuviškų bažnyčių išlaikymą. Organizacijos kviečiamos su vėliavomis ir palaida atvykti. Tikimės, kad tie, kurie supranta mūsų tautos reikalus, atsilankys į šią didžiąją Vasario 16 d. šventę.

Magd. Šulienė

LIETUVIŲ NAMAI VAKARINIULOSE PRIEMIESČIUOSE

Pribrendo laikas suburti visus vakarinuose Chicagos priemiesčiuose gyvenančius lietuvius ir įsigyti savas patalpas - Lietuvių namus, kuriais galėtų naudotis lietuvių mokyklos, organizacijos, kur būtų atnašaujamos šv. Mišios, įsteigta skaitykla ir būtų vietos įvairiems renginiams - koncertams, šokiams ir pan. Tuo tikslu įsteigta draugija, padavinta Lithuanian Cultural Society "Aušra", Inc., ir užregistruota 1982 m. sausio 29 dieną Illinois valstijoje, kaip pilnai nesiekianti ir nuo mokesčių atleista korporacija (Non

CHICAGOS ZINIOS TRUKSTA TEISĖJŲ

Chicagoje kovo 16 d. bus pirmą kartą balsavimai. Dar trūksta daug rinkiminių teisėjų balsavimų vietoms. Iš viso jų reikės 14,500. Jiems už dieną moka po 45 dol.

BRANGSTA MOKSLAS

Chicago universitetas ateinantiesiems mokslo metams pakelia mokeskų už mokslą. Reikės mokėti 7,000 dol., taigi 1,050 daugiau, negu šiais mokslo metais, o siekiant aukštesnio mokslo laipsnio metinis mokeskis bus 7,395 dol. Tačiau universitetas duos daugiau stipendijų studentams.

125 MILIJONAI KELIAMS

Federalinė vyriausybė paskyrė 125 mil. dolerių Chicagos apylinkių keliams tvarkyti. Tačiau apskaičiuojama, kad iš viso bus reikalinga bilijono dolerių.

MIKROSKOPAS DANTIMS

Chicago dantų gydytojų suvažiavime buvo parodytas naujas būdas panaudoti mikroskopą dantis gydant.

FILMAI MUZIEJUJE

Field muziejuje, Chicagoje, vasario ir kovo mėnesių popietėms ir vakarais bus rodomi kelionių filmai ir bus paskaitos.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Danutė Veselka, kylanti į pirmąsias modeliuotojas, buvo parinkta New Yorko madų kūrėjų ruošiamai pavasario parodai. Po eilės daugelio valandų pasirošimui, kur įeina ir šokėjai, ateinantį šėštadienį pradeda grupės pasirodymą, pavadintą "Be More you" the fashion event of spring '82". Pirmas pasirodymas vasario mėn. 26 ir 27 dienomis. Ann Arbor - Briarwood - 2 ir 7 valandomis. Kovo mėn. 5 d. Novi-Twelve Oak Ma 11 2 ir 7 valandomis. Kovo mėn. 6 d., šėštadienį 12 ir 4 valandą vak. Paroda bus ir San José, Calif., Fairfaq, Virg., Milwaukee, Wisc., Reno, Nevada. Pasirodymai tęsiasi virš 30 min. Taip pat Danutės nuotrauka tilpo vestuvinių rūbų reklamoje vasario 21 dienos "Detroit News".

— Kun. dr. T. Žiūraitis, dominikonas, turėjo širdies operaciją ir jam buvo perkeltos šėšios kraujagyslės pagerinti kraujotaką. Tačiau kojos žaizdoje, kur buvo imtos kraujagyslės, buvo išsivysčiusi infekcija, nuo kurios gydant padaryta kita operacija. Ligonis pamažu sveiksta Washingtono ligoninėje.

— "Christian Science Monitor", "Los Angeles Times" ir "Evening Outlook", Santa Monica, Suslovo mirties proga paskelbė žurnalisto Juozo Kojelio laiškus, kuriuose iškeliama Suslovo padaryti nusikaltimai lietuvių tautai. Vasario 14 d. J. Kojelis buvo pagrindinis kalbėtojas Vasario 16-sios šventės minėjime Washingtone.

— Solistės Jonuškaitės - Zaurienės 80 metų sukaktis minima Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje kovo 6 d. Pagrindinė kalbėtoja - komp. Giedra Gudauskienė. Iniciatyvos mūsų garbingąją solistę pagerbti ėmėsi LB Santa Monicos apylinkės valdyba.

KANADOJE

— A. a. Ana Pavilonienė, 74-rių metų amžiaus, mirė vasario 2 d., Toronte. Palaidota lietuvių kapinėse vasario 5 d.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šėštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šėštad. 9-12 val.
ir pagal susitarimą

VILNIAUS UNIVERSITETAS

1579 - 1979

Spaudai paruošė BRONIUS VASKELIS

Techninė priežiūra - THOMAS REMEIKIS

LITUANISTIKOS INSTITUTO 1979 METŲ SUVAŽIAVIMO DARBAI (Simas Suziedelis, Vilniaus Universiteto Būdingieji tarpiniai, Juozas Jakštas, Jėzuitų Ordino Vaidmuo [virtiniant Katalikybę Lietuvoje. Stasys Goštautas, Ispanų Humanistas Petras Roizijus Vilniuje. ... Jonas Dainauskas, Vilniaus Akademija Educacinės komisijos veikloje. ... Vincas Maciūnas, Vilniaus Universitetas ir Lietuviškasis XIX amžiaus pradžios sąjūdis. Ramūnas Konradas, Medicinos mokslai Vilniaus Universitete XIX amžiaus pradžioje. Vincas Trumpa, Vilniaus Universitetas ir Vilniaus Stanislovo Muravskio atsiminimuose. Domas Krivickas, Kelias brozių iš Vilniaus Universiteto veiklos. Stasė Vaščikienė, Vilniaus Universiteto Biblioteka pokario metais.)

Išleido The Institute of Lithuanian Studies, Inc. Chicago 1981. 260 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$11.25.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 70 ct. valstijos mokesčio.

"Draugo" romano premijos teikimo iškilmės bus kovo 20 d. Clevelande. Čia tariasi komisijos pirm. Milda Lenkauskienė ir komis. narys kun. G. Kiauskas. Nuotr. Vl. Bacevičius